

Готовність населення брати участь у парламентських виборах 2006 р.

За даними опитування, пересічні українці зберігають доволі високий інтерес до політичного життя країни. Звісно, у порівнянні із показниками зацікавленості політикою в період „помаранчевої революції” наявну зацікавленість перебігом політичних процесів можна вважати пониженою.

Таблиця 4

Розподіл відповідей респондентів на запитання: „Якою мірою ви цікавитесь політичними процесами, що відбуваються в Україні?”, %

	Жовтень 2003 р.	Червень 2005 р.	Серпень– вересень 2005 р.	Жовтень 2005 р.	Грудень 2005 р.
Постійно стежите за політичним життям в Україні	13	21	19	20	18
Стежите за головними подіями в політичному житті, другорядні ж залишаються поза Вашою увагою	37	42	43	41	41
Інтерес до політичного життя проявляється у Вас дуже рідко	28	23	24	25	27
Взагалі не цікавитесь політикою	19	12	12	13	12
Важко відповісти	3	2	2	1	2

Гучні події, пов’язані з заявами О. Зінченка та відставкою уряду Ю. Тимошенко, які відбулися у вересні, призвели до тимчасового зростання показників зацікавленості політичним життям — тоді кількість тих, „хто цікавиться політикою”, зростає. Але ця увага до політичних процесів у країні носила ситуативний характер, і вже в першій декаді жовтня вона знизилася до звичайного рівня. Це свідчить про те, що у жовтні переважна більшість населення вже виробила своє ставлення до урядової кризи та сформулювала своє ставлення до низки політичних фігурантів, як задіяних у конфлікті, так і тих, хто його коментував.

Багатий на політичні події вересень суттєво не вплинув на розподіл політико-ідеологічних уподобань населення країни. За відсутності ротації у домінуючих ідеологіях, все ж таки можна відмітити той факт, що зазначені події вплинули на популярність національно-демократичної ідеології, чисельність прихильників якої скоротилася на 4–5%. Таке скорочення є опосередкованою ознакою розчарування тих, хто був схильний розглядати попередній Уряд та Президента України як єдину політичну силу — носія вказаної ідеології.

Таблиця 5

**Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Який ідейно-політичний напрям найбільшою мірою відповідає
Вашим власним переконанням?“, %**

	Травень 2004 р.	Лютий 2005 р.	Травень 2005 р.	Серпень- вересень 2005 р.	Жовтень 2005 р.	Грудень 2005 р.
Національно-демократичний	11	18	18	18	13	14
Посаднання ідеї ринкової економіки і возз'єднання України з Росією	8	-	14	15	14	17
Комуністичний	14	8	6	8	7	7
Екологічний (“зелені”)	8	2	5	5	6	6
Соціал-демократичний	8	15	8	5	5	7
Соціалістичний	8	8	5	5	4	6
Християнсько-демократичний	4	4	3	3	2	2
Ліберальний	2	3	3	2	2	2
Національно-радикальний	1	2	1	2	1	1
Інше	0,2	1	1	1	0	4
<i>Жодний</i>	15	12	11	11	12	12
<i>Я не орієнтуюся в політичних течіях</i>	17	14	18	16	22	17
<i>Важко відповісти</i>	7	7	7	9	12	5

Загострення політичної боротьби та неофіційний старт передвиборчої кампанії поки що не відбилися на характері політичної активності громадян. Як і раніше, вербальну готовність прийти на виборчі дільниці та проголосувати вказали загалом 83%. За отриманими даними, впевнені, що братимуть участь у голосуванні, 59% опитаних, ще 24% заявили, що вони „скоріше за все” будуть голосувати.

Таблиця 6

**Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Чи збираєтеся ви взяти участь у виборах до Верховної Ради України, які повинні
відбутися в 2006 році?“, %**

	Лютий 2005 р.		Березень 2005 р.		Травень 2005 р.		Серпень- вересень 2005 р.		Жовтень 2005 р.		Грудень 2005 р.	
Так	60		61		57		62		66		59	
Скоріше, так	23	83	20	83	24	81	23	85	17	83	24	83
Важко сказати	13		12		9		6		6		7	
Скоріше, ні	2	4	3	7	5	10	4	9	6	11	4	10
Ні	2		4		5		5		5		6	

Регіональні особливості електоральної активності, представлені в таблиці 7, засвідчують, що найнижчий показник тих, хто, можливо, не братиме участі у виборах у Західному та Південному регіонах. Порівняно із серпнем – початком вересня частка тих, хто зараз не пішов би голосувати, зросла в м. Києві до 15% та АР Крим (з 11 до 17%).

Традиційно високий показник тих, хто висловлює готовність голосувати на виборах, серед мешканців Західного регіону. Таким чином, найбільш потенційно активними протягом останніх двох місяців виявляються Західний, Центральний та Північний регіони (найвищий рівень тих, хто впевнений, та невисокі показники тих, хто ще не визначився).

Таблиця 7

**Розподіл відповідей респондентів на запитання:
„Чи збираєтеся Ви взяти участь у виборах до Верховної Ради України, які повинні
відбутися в 2006 році?“, %, залежно від регіону проживання**

(жовтень 2005 р.)

	Захід	Центр	Північ	Схід	Південь	АР Крим	м. Київ
Так, упевнений	84	64	70	59	66	56	59
Скоріше за все, так	8	19	11	22	14	21	23
Скоріше за все, ні	1	7	4	8	4	7	8
Упевнений, що ні	3	4	8	5	4	10	7
<i>Ще не знаю</i>	4	6	7	6	13	7	3

Більш активними виборцями, відповідно до наданих відповідей, можна вважати мешканців малих населених пунктів та сільської місцевості. Так, серед опитаних на селі 72,2% висловили тверду впевненість у тому, що братимуть участь у голосуванні, серед мешканців смт – таких 77% тощо. Натомість серед опитаних в обласних центрах впевнених у тому, що голосуватимуть, 55%, в містах з населенням понад 100 тис. – 56%.

Умовний рейтинг партій-кандидатів на місця у Верховній Раді. Динаміка електоральних орієнтацій

За даними проведеного опитування на середину грудня рівень електоральної підтримки політичних партій виглядав таким чином: найбільшою підтримкою користується Партія регіонів, за яку готові були б проголосувати 24% опитаних. Друге та третє місця поділяють БЮТ, який отримав підтримку 13% опитаних та Блок, створений на базі НСНУ, з 13%. Рівень електоральної підтримки інших політичних партій виглядає таким чином (див. табл. 8):